Gemeente Amsterdam

Datum van vaststelling: 25-08-2026
Opdrachtgever: Directie Maatschappelijke Voorzieningen

Participatieverslag: Participatie locatieonderzoek tijdelijke schoollokalen Weespersluis

Inhoud

1. Introductie 3
Projectinformatie 3
2. Wie konden er meedoen en waarom? 3
Participatiedoel 3
Wie konden meedoen? 3
3. Wat hebben we georganiseerd? 4
Informatiebijeenkomst 4
Online vragenlijst 5
Totaal bereikt 6
4. Wat zijn de opbrengsten van de participatie? 6
Bewonersavond 7
Online vragenlijst 7
Rode draad beoordeling bewoners locaties 10
Wat hebben we met de resultaten gedaan? 10
5. Hoe is het proces verlopen 11
Terugkoppeling naar bewoners 11
Communicatie vervolgproces 11

1. Introductie

De gemeente onderzoekt door middel van een locatieonderzoek waar tijdelijke schoollokalen kunnen komen voor ongeveer 200 basisschoolleerlingen in Weesp. Het aantal kinderen groeit sneller dan verwacht. Uit prognoses die door de gemeente zijn uitgevoerd, verwacht de gemeente vanaf schooljaar 2027-2028 een tekort aan plekken voor ongeveer 200 basisschoolleerlingen. Nieuwe scholen zijn op zijn vroegst pas klaar in schooljaar 2028-2029. Daarom zijn tijdelijke lokalen nodig.

Projectinformatie

- Projectpagina: Weespersluis: tijdelijke nieuwe schoollokalen
- Participatieplan: 'Tijdelijke schoollokalen Weesp'.

In dit participatieverslag kijken we terug op alle participatie rondom het locatieonderzoek. We laten zien hoe we bewoners van Weesp hebben betrokken bij het traject. En op welke manier de input vanuit de participatie verwerkt is in het advies over de locatie aan het bestuur van stadsgebied Weesp en uiteindelijk aan het bestuur van de gemeente Amsterdam.

2. Wie konden er meedoen en waarom?

Participatiedoel

Weespersluis is een wijk in aanbouw. Nog niet alle huizen en voorzieningen zijn gebouwd. Er staan twee basisscholen, maar deze scholen hebben te weinig plek voor alle leerlingen. In 2023/2024 speelde dit probleem ook. Er zijn toen tijdelijke schoollokalen gebouwd in het Muiderslotpark aan de Fort Vreeswijklaan. Hierbij was geen participatie over de locatie met de bewoners tot onvrede van de bewoners.

In 2026 zagen we hetzelfde probleem opkomen. De definitieve scholen die gepland staan om te worden gebouwd zijn vertraagd en openen op zijn vroegst in schooljaar 2028-2029. Door de prognoses voor het aantal kinderen in Weespersluis voorzien we dat we in schooljaar 2027-2028 een tekort krijgen in aantal plekken in het basisonderwijs. Om dit te voorkomen hebben we opnieuw tijdelijke extra schoollokalen nodig voor 200 basisschoolleerlingen. Het definitieve besluit over de locatie wordt genomen door het bestuur van de gemeente Amsterdam. Maar er is wel ruimte om de input van bewoners mee te nemen. Het gaat dan om informatie zoals: wat vinden bewoners belangrijke overwegingen om mee te nemen in het locatiebesluit, wat vinden zij van de locaties die meegenomen zijn in het locatieonderzoek en hebben de bewoners suggesties voor locaties die voldoen aan de minimale eisen voor een schoolgebouw?

Het doel van alle participatie was daarmee tweeledig:

1. Bewoners informeren over de noodzaak van de tijdelijke schoollokalen
2. Bewoners betrekken bij het locatieonderzoek, waarbij hun input meegenomen wordt in het uiteindelijke advies aan het bestuur van Weesp en het bestuur van de gemeente Amsterdam.

Wie konden meedoen?

Alle bewoners van Weesp konden meedoen aan de participatie, maar we hebben ons vooral gefocust op de bewoners van Weespersluis. Hiervoor hebben we gekozen omdat de groei in aantal leerlingen en de huisvestingsbehoefte uit Weespersluis kwam en de (als mogelijk kansrijke) locaties in het locatieonderzoek voor het grootste deel in en nabij Weespersluis liggen. We hebben ons

daarbij niet alleen gericht op de ouders van kinderen, maar op alle bewoners. Omdat het plaatsen van tijdelijke schoollokalen impact heeft op de hele buurt.

Om zo breed mogelijk de mensen te bereiken hebben we naast de bewonersbijeenkomst gekozen om ook informatie in te winnen via een online vragenlijst. Op deze manier konden ook bewoners zonder oppas, of die verhinderd waren op de avond, of om een andere reden niet naar de avond kon komen, toch hun mening geven.

Daarnaast is afgestemd met de schoolbesturen in Weesp.

We hebben bekendheid gegeven aan de bewonersavond via:

- Uitnodiging via een bewonersbrief die huis-aan-huis is verspreid onder alle inwoners van Weespersluis.
- Nieuwsartikel op de projectpagina en op de homepage van stadsdeelgebied Weesp.
- Facebookbericht op het account van Weesp
- Via de nieuwsbrieven van het GEM en het buurtplatform Leeuw&Sluis
- Via het WeesperNieuws (persbericht voor een artikel).

De online vragenlijst hebben we op de volgende manier onder de aandacht gebracht:

- Posters met de QR code en url op de informatieavond
- Nieuwsartikel op de projectpagina en op de homepage van stadsdeelgebied Weesp.
- Facebookbericht op het account van Weesp
- Via de nieuwsbrieven van het GEM en het buurtplatform Leeuw&Sluis
- Via het WeesperNieuws (persbericht voor een artikel).

Op de eerste avond kregen we al rond de 50 reacties binnen omdat de vragenlijst ook veel gedeeld werd binnen appgroepen in Weespersluis. Uiteindelijk hadden we 974 reacties.

3. Wat hebben we georganiseerd?

De voorbereiding van het participatieproces is in samenwerking met de GEM Bloemendalerpolder gedaan. Buurtplatform Leeuw & Sluis heeft geadviseerd over het participatieproces. Dit is verwerkt in het participatieplan.

Informatiebijeenkomst

Datum: maandag 15 juni 2026

Locatie: FC Weesp (rolstoeltoegankelijk en met een lift)

Inhoud: **Plenair**: informatie over urgentie extra schoollokalen, leerlingprognose, stand van zaken definitieve scholen deelplan 6, zoekgebied voor schoollokalen, afgevallen locaties en gebieden, overgebleven locaties en gebieden met eerste inschatting van de kansrijkheid van deze locaties, procesinformatie over de besluitvorming.

Tafels: in gesprek met bewoners over voor- en nadelen van de locaties, keuze van de locaties, waarom locaties afgevallen waren, wat bewoners belangrijk vonden wat

meegenomen moet worden bij de keuze van een locatie en overige vragen bijvoorbeeld over de prognoses en de definitieve scholen.

Participatievraag:

Geef ons advies en informatie over de locaties en de voor- en nadelen die bij deze locaties horen. Laat ons ook weten als er locaties zijn die wellicht geschikt zijn, maar die we niet mee hebben genomen in het locatieonderzoek.

Invloed: Deelnemers konden advies uitbrengen. Dit advies wordt meegenomen in het rapport over het locatieonderzoek waarop uiteindelijk de definitieve beslissing wordt gebaseerd. Hiermee wordt hun stem vertegenwoordigd bij de beslisser.
Deelnemers konden ook locaties aandragen. Alle aangedragen locaties zijn bekeken en onderzocht op geschiktheid.

Genodigden: We hebben ongeveer 3500 brieven verstuurd met een uitnodiging voor de bewonersavond. Er zijn ongeveer 45 mensen langsgekomen. Dat waren er minder dan we hadden verwacht. De leeftijd varieerde van eind 20 tot in de 70 jaar. Zowel ouders van kinderen als buurtbewoners zonder kinderen waren aanwezig. Er waren mensen die nieuwsgierig waren en mensen die niet blij waren dat er nog meer schoollokalen bij moesten komen. Er waren zowel mannen als vrouwen aanwezig.

Online vragenlijst

Datum: maandag 15 juni t/m zondag 5 juli
Locatie: online

Inhoud: De vragenlijst had een aantal onderdelen:

- Achtergrondinformatie (woonplaats, wel/geen kinderen e.d.)
- Vragen over welke afwegingen zij belangrijk vonden die de gemeente mee moest nemen in het definitieve besluit voor een locatie.
- Per locatie een kaart met daarop de locatie aangeduid met de vraag of bewoners de voor- en nadelen voor deze locatie konden aangeven.
- Mogelijkheid om zelf locaties aan te dragen en hier eventueel een bestand te uploaden met de locatie.
- Mogelijkheid om nog overige reacties aan ons mee te geven.

Participatievraag:

- Welke afwegingen moet de gemeente meenemen in de definitieve locatiekeuze.
- Geef ons advies en informatie over de locaties en de voor- en nadelen die bij deze locaties horen.
- Laat ons ook weten als er locaties zijn die wellicht geschikt zijn, maar die we niet mee hebben genomen in het locatieonderzoek.

Invloed: Deelnemers konden advies uitbrengen. Dit advies is meegenomen in het rapport over het locatieonderzoek waarop de definitieve beslissing wordt gebaseerd. Hiermee wordt hun stem vertegenwoordigd bij de beslisser.
Deelnemers konden ook locaties aandragen. Alle aangedragen locaties zijn bekeken en onderzocht op geschiktheid.

Genodigden: We hebben breed bekendheid gegeven aan de vragenlijst. Zowel via gemeentelijke kanalen (nieuws, projectpagina, facebook), als via partnerkanalen (nieuwsbrieven GEM, Leeuw&Sluis) als via de krant (WeesperNieuws). Ook is de vragenlijst organisch breed via appgroepen verspreid. We weten niet hoeveel mensen we hiermee hebben bereikt.

De vragenlijst heeft 3 weken open gestaan. In die 3 weken hebben 974 mensen de vragenlijst ingevuld.

Totaal bereikt

We hebben ongeveer 45 mensen bereikt met de bewonersbijeenkomst en 974 mensen hebben de vragenlijst ingevuld. Waarschijnlijk heeft een gedeelte van de bezoekers van de informatiebijeenkomst ook de vragenlijst ingevuld. En het kan zijn dat iemand de vragenlijst vaker heeft ingevuld. Daardoor kunnen we niet exact zeggen hoeveel unieke mensen hun inbreng hebben gegeven tijdens de participatieactiviteiten.

4. Wat zijn de opbrengsten van de participatie?

Uit de participatie blijkt dat bewoners vrijwel iedere locatie langs dezelfde vijf criteria beoordelen:

- **Verkeersveiligheid voor kinderen** (veilige routes, vermijden van drukke wegen en open water);
- **Verkeershinder voor omwonenden** (geluid, parkeerdruk en verkeersdrukte);
- **Behoud van groen en recreatiefunctie**
- **Nabijheid van bestaande scholen** (praktisch voor ouders, leerlingen en personeel);
- **Spreiding van voorzieningen** (niet alle scholen op één plek).

Kaartje: Locaties op basis waarvan participatie heeft plaatsgevonden

Bewonersavond

Het volledige verslag van de bewonersavond, inclusief presentaties, vraag en antwoord is hier te vinden: bewonersavond. Belangrijkste opbrengsten:

- De locaties in de wijk Weespersluis krijgen meer positieve respons dan de locaties richting het spoor of buiten de wijk.
- De locatie Masselink wordt kansrijker gezien door de centrale ligging in de wijk en het fietspad dat eruit komt en tegelijkertijd nabij de parken.
- Autobereikbaarheid wordt wisselend belang aan gehecht.
- Een duidelijk dilemma komt naar voren: De parken krijgen zowel positieve als negatieve reacties. Enerzijds prettig gelegen voor kinderen in groene omgeving, goed bereikbaar en ligging bij de andere scholen, anderzijds de aantasting van het groen en de omgeving (omwonenden).
- Daarnaast wisselen de meningen over de voordelen van concentratie van de scholen en juist spreiding over de wijk.
- Tijdens de bewonersavond en in respons op de vragenlijst komt een nieuwe locatie naar voren: de strook aan de Leeuwenburglaan ten noorden van het Weespersluispark.
- Locatie 3 Waterrijk-Noordwest heeft verreweg het meeste groene stickers (voordelen) en heeft het minste nadelen. Deze locatie lijkt tijdens de bewonersavond de meeste steun te krijgen. Bewoners noemen vooral:
    - Goede spreiding van voorzieningen;
    - Geen extra druk op bestaande scholen;
    - **Nieuwe bewoners**: Aan de noordkant woont nog niemand, waardoor toekomstige bewoners vooraf geïnformeerd kunnen worden.
    - **Ruimte en flexibiliteit**: Er is voldoende ruimte om de school in te passen zonder druk op de omgeving. De school kan hier mogelijk langer blijven staan met minder gevolgen.

Online vragenlijst

Hieronder is een analyse van de uitkomst van de vragenlijst samengebracht. De voor- en nadelen zijn thematische samenvattingen van de bewonersreacties, dus geen technische beoordeling van de locaties door de gemeente.

Nr.	Locatie	Voordelen volgens bewoners	Nadelen volgens bewoners
1	**Weespersluispark**	• Dicht bij bestaande scholen en voorzieningen• Praktisch voor gezinnen met kinderen op verschillende schoollocaties• Goede bereikbaarheid per fiets• Samenwerking tussen scholen eenvoudig• Sport- en speelvoorzieningen dichtbij	• Verlies/aantasting van park en openbaar groen• Verdere concentratie van scholen en kinderopvang• Bestaande verkeersdruk wordt groter• Parkeerdruk en verkeersveiligheid• Meer geluid en overlast voor omwonenden
2	**Gouwpark**	• Centrale ligging in Weespersluis• Dicht bij bestaande scholen• Goed bereikbaar per fiets en te	• Aantasting van Gouwpark, strandje en recreatief groen• Veiligheidsrisico door nabijheid van water• Extra verkeersdruk op fiets- en

		voet• Groene omgeving voor kinderen• Mogelijkheid om het projectkantoor te benutten	wandelroutes• Beperkte ruimte voor school en schoolplein• Geluidsoverlast en aantasting recreatieve functie
3	**Waterrijk-Noordwest**	• Geen bestaand park of recreatievoorziening hoeft te verdwijnen• Veel beschikbare ruimte• Weinig directe omwonenden• Goede spreiding van scholen en verkeersstromen• Locatie kan bij verdere gebiedsontwikkeling worden ingepast• Ruimte voor parkeren, spelen en goede ontsluiting	• Gebied is nog in ontwikkeling• Bouwverkeer kan voor onveiligheid zorgen• Infrastructuur/fietsverbindingen mogelijk nog niet gereed• Verder van bestaande scholen en IKC Cadans• Kinderen zitten tijdelijk in een bouwomgeving
4	**’t Breedland**	• Veel beschikbare ruimte• Goede spreiding van scholen• Relatief weinig hinder voor bestaande bewoners• Mogelijkheden voor goede verkeersafwikkeling• Ontlast bestaande schoolconcentratie	• Aantasting van bestaand groen/natuur• Zorgen over flora en fauna• Ligging nabij snelweg/doorgaande infrastructuur wordt genoemd• Voor sommige gezinnen relatief ver van bestaande scholen• Ontsluiting/gebiedsontwikkeling mogelijk nog niet gereed
5	**Waterrijk-Noord Midden**	• Goede spreiding binnen Weespersluis• Geen bestaand park of recreatiegebied hoeft te verdwijnen• Nog onbebouwd en daardoor flexibel in te richten• Weinig huidige omwonenden en daardoor beperkte hinder• Veel ruimte voor schoolplein en parkeren• Infrastructuur kan op de school worden afgestemd	• Ligging tussen bouwactiviteiten• Bouwverkeer kan verkeersveiligheid verminderen• Bereikbaarheid tijdens bouwfase is aandachtspunt• Verder van bestaande scholen/IKC Cadans• Afhankelijkheid van planning woningbouw en infrastructuur
6	**Kavel Masselink**	• Hergebruik van bestaande locatie• Geen bestaand park hoeft te verdwijnen• Relatief dicht bij bestaande scholen• Goede bereikbaarheid• Voldoende ruimte voor buitenspelen en parkeren• Spreiding van voorzieningen• Relatief weinig hinder voor woningen	• Ligging nabij drukke Korte Muiderweg• Veilige fietsroute/oversteek is belangrijk aandachtspunt• Wegwerkzaamheden kunnen bereikbaarheid beperken• Kans op extra autoverkeer• Vragen over geschiktheid/verbouwing bestaande bebouwing• Mogelijke

			aandachtspunten rond bodemkwaliteit
7	**Hoogerlust**	• Spreiding van scholen over Weesp• Minder druk op bestaande schoollocaties• Relatief veel beschikbare ruimte• Beperkte aantasting van bestaande parken• Relatief weinig directe hinder voor woonomgeving	• Grotere afstand tot Weespersluis en bestaande scholen• Minder praktisch voor gezinnen met kinderen op meerdere locaties• Verkeersveiligheid op de route is aandachtspunt• Kans dat ouders vaker de auto gebruiken• Minder aantrekkelijk voor jonge kinderen vanwege afstand
8	**Het Domijn**	• Geen bestaand park hoeft te verdwijnen• Weinig directe overlast voor woonwijken• Beschikbare ruimte• Bereikbaar per auto en fiets	• Bedrijventerrein wordt als minder geschikte schoolomgeving ervaren• Zwaar/gemengd verkeer en verkeersveiligheid• Weinig groen en aantrekkelijke speelruimte• Relatief ver van Weespersluis en bestaande scholen• Nabijheid Amsterdam-Rijnkanaal wordt als aandachtspunt genoemd
9	**'t Oor – Leeuwenveldseweg**	• Geen bestaand park of recreatiegebied hoeft te verdwijnen• Relatief weinig directe omwonenden• Beschikbare ruimte• Mogelijkheden om parkeren en verkeer op eigen terrein te organiseren• Bereikbaar per fiets en auto	• Drukke Leeuwenveldseweg en verkeerssituatie• Nabijheid spoor en doorgaande infrastructuur• Relatief grote afstand tot Weespersluis• Minder geschikt voor jonge kinderen• Dagelijkse fietsroute wordt als minder aantrekkelijk/veilig ervaren
10	**P+R NS-station Weesp**	• Zeer goed bereikbaar met fiets, auto en OV• Bestaande infrastructuur aanwezig• Geen bestaand park/natuurgebied hoeft te verdwijnen• Centrale ligging voor heel Weesp• Parkeervoorzieningen aanwezig	• Zeer drukke verkeersomgeving• Nabijheid spoor, bussen en auto's• Weinig groen en speelruimte• Geluid en mogelijk luchtkwaliteit als aandachtspunt• Verlies van P+R-/stallingscapaciteit• Door veel bewoners als minder aantrekkelijke omgeving voor jonge kinderen gezien
11	**Plantsoen bij Kors Breijerschool**	• Bestaande schoolomgeving• Nabij Kors Breijerschool, IKC Cadans, gymzaal, BSO en sportvoorzieningen• Mogelijkheid voorzieningen te delen• Centrale ligging in Weesp• Samenwerking tussen	• Voor veel kinderen uit Weespersluis relatief ver• Route over/voorbij spoor en drukke infrastructuur• Extra autoverkeer en parkeerdruk• Aantasting van plantsoen en bestaand groen• Beperkte ruimte voor schoolplein• Extra belasting voor omwonenden en bestaande schoolomgeving

		onderwijsvoorzieningen mogelijk	

Rode draad beoordeling bewoners locaties

Wanneer de elf locaties naast elkaar worden gezet, zijn vooral **verkeersveiligheid, behoud van bestaand groen, bereikbaarheid, spreiding van scholen/verkeersstromen, afstand tot de bestaande scholen en overlast voor omwonenden** bepalend in de bewonersreacties. Bij de locaties in nog te ontwikkelen gebieden wordt vooral als voordeel gezien dat er meer ruimte is om de tijdelijke school in te passen zonder een bestaande voorziening of park op te offeren. Voor die locaties zijn de nog niet voltooide infrastructuur en de bouwomgeving juist belangrijke nadelen. Voor locaties bij bestaande scholen geldt min of meer het omgekeerde: de nabijheid is praktisch, maar concentratie van verkeer, voorzieningen en overlast wordt als bezwaar genoemd.

Wat hebben we met de resultaten gedaan?

- De gemeente heeft de participatieresultaten gebruikt voor het locatieonderzoek en het beoordelen van de 11 locaties vanuit het bewonersperspectief.
- De locatie Waterrijk-Noordwest krijgt veel voor- en weinig nadelen volgens de bewoners in de enquête en tijdens de avond.
- Bewoners beoordelen locatie Masselink positief.
- Locaties waarbij een drukke weg overgestoken moet worden, worden als onwenselijk gezien. De bewoners vinden het belangrijk dat kinderen makkelijk en veilig naar school kunnen fietsen of lopen.
- Bewoners maken duidelijk dat ze groen en parken niet willen aantasten, ondanks dat dit voor de kinderen vaak een prettige omgeving is voor een schoolgebouw. Dit heeft ertoe geleid dat zowel Gouwpark als Weespersluispark niet nader zijn onderzocht.
- De bewoners hebben locatie Leeuwenburglaan, ten noorden van het Weespersluispark nieuw aangedragen. Deze is meegenomen in het locatieonderzoek.
- Ook hebben bewoners nog een aantal andere suggesties gedaan voor alternatieve locaties. Deze zijn beoordeeld en om verschillende redenen niet als kansrijk aangemerkt. De onderbouwing per locatie is terug te lezen in de rapportage over het locatieonderzoek.

Het projectteam had voorafgaand op de bewonersavond op basis van een eerste verkenning, drie locaties aangemerkt als zeer kansrijk (Waterrijk-Noordwest, Weespersluispark en Gouwpark. Die laatste twee zijn na de participatie verschoven naar kansrijk (geel), met mogelijke risico's en aandachtspunten. Er zijn twee nieuwe zeer kansrijke voor in de plaats gekomen: Kavel Masselink en een nieuw aangedragen locatie: Leeuwenburglaan. Naast Waterrijk-Noordwest zijn dit zijn drie locaties die we nu bestuurlijk voorleggen. Het volledige verslag van de enquête en de bewonersavond zijn online te vinden.

De participatie heeft een aantal afwegingen opgeleverd die voor bewoners belangrijk zijn. Deze zijn meegenomen bij de beoordeling van locaties. Daarnaast hebben bewoners ook van de locaties zelf aangegeven wat zij als voordelen en nadelen zien. Dit gaf kwalitatieve informatie over de afwegingen die bewoners maken. Dit is ook meegenomen bij de keuze voor locaties in het vervolgonderzoek en de uitwerking daarvan.

5. Hoe is het proces verlopen

Het proces is verlopen zoals we vooraf hadden bedacht in het participatieplan. De voorbereiding van het participatieproces is in samenwerking met de GEM Bloemendalerpolder gedaan. Buurtplatform Leeuw&Sluis heeft geadviseerd over het participatieproces om ervoor te zorgen dat de bijeenkomst goed aan zou sluiten bij de behoefte van de bewoners van Weespersluis.

We hebben voornamelijk inwoners van Weespersluis bereikt tijdens de bewonersavond en met de vragenlijst. De leerlinggroei en de onderwijsbehoefte komt vanuit Weespersluis, vandaar dat we deze bewoners ook extra hadden benaderd. Twee locaties uit het locatieonderzoek liggen ten zuiden van de spoorlijn in Weesp. Vandaar dat inwoners van Weesp wel uitgenodigd zijn voor de online vragenlijst. Hier is minder gebruik van gemaakt. Met de bewonersavond en de vragenlijst hebben we mensen met diverse belangen bereikt. Naast woonplaats en leeftijd van de kinderen hebben we geen andere kenmerken uitgevraagd (zoals leeftijd, man/vrouw e.d.).

Terugkoppeling naar bewoners

De presentatie, de opbrengst en de vragen die tijdens de bewonersbijeenkomst waren gesteld, hebben we binnen twee weken gepubliceerd op open.amsterdam. Op de projectpagina hebben we een nieuwsartikel gemaakt om mensen te wijzen op deze documenten. Na de vragenlijst hebben we binnen een week alle antwoorden gepubliceerd. En ook hier weer een nieuwsbericht en facebookbericht over gemaakt zodat bewoners deze informatie konden vinden.

Communicatie vervolgproces

Tijdens de bewonersbijeenkomst hebben we het verdere proces uitgelegd. Ook op de projectpagina waar mensen de vragenlijst in konden vullen, staat het vervolgproces uitgelegd. Deze pagina werd continu aangevuld met informatie over wanneer er mogelijkheden waren voor participatie of inspraak. Verder is gebruik gemaakt van nieuwsartikelen en facebook om bewoners te laten weten wanneer er nieuwe informatie beschikbaar was.